

Обука кадета Војне академије
у зимским условима

НАПОРИ НАГРАЂЕНИ НОВИМ ВЕШТИНАМА

Различити посебни облици nastave, реализовани током вишедневних логоровања у специфичним условима, представљају садржај који је, по традицији, најзанимљивији свакој генерацији будућих официра Војске Србије. Тако је било и са 146. класом кадета Војне академије, који су почетком фебруара реализовали двонедељно зимско логоровање.

Пише Душан ГЛИШИЋ
Фото: Андрија Гавриловић

И овог фебруара Копаоник, који се с правом сматра српском планинском краљичом, није био без високог снежног покривача, кадети 146. класе Војне академије, на надморској висини изнад 1.700 метара имали су прилику да, поред завидних скијашких вештина, савладају и опсежни део посебних облика наставе везаних за зимске услове. На 51. скијашком полигону који традиционално нуди веома повољне услове за обуку у алпском и нордијском скијању и наставу из алпинистике, топографије, оријентације, многи кадети први пут су стали на скије, али се то већ после десетак дана веома интензивне обуке није примећивало.

Циљ двонедељног зимског логоровања био је да се кадети оспособе за ефикасно кретање уз помоћ скијашке опреме, овладају војним знањима и навикама у оријентацији зими, обуче у правилном руковању оружјем уз употребу скијашке опреме и оспособе за израду објеката за дејство, биваковање и заштиту у зимским условима.

Командант логорске просторије мајор Жељко Маринковић истакао је да обука кадета у зимским условима подразумева савлађивање неколико значајних вештина и знања и да зимско логоровање није само скијање, иако се тој вештини поклања највећа пажња.

– Поред скијања, алпског и нордијског, кадети на Копаонику савлађују неке од вештина потребних за ефикасно командовање јединицом у савлађивању снежних предела различите конфигурације. Готово сваки тренутак који кадети проведу на Копаонику део је опсежне и интензивне обуке и практичне наставе у посебним теренским условима. Од устајања до повечерја закупљени су стицањем нових практичних знања и вештина које им преносе искусни наставници и инструктори тактике, топографије, наоружања с наставом гађања и, наравно, скијања. Поред тога, кадети на Копаонику стичу нова искуства у боравку на терену, у логорској просторији у којој је начин организације живота и рада знатно другачији него на академији. И овде су, наравно, под будним оком својих наставника и командира, али су им дани испуњенији практичним активностима. Током вишесатног боравка на снегу свакодневно се обучавају за изградњу објеката за дејство и заштиту од снега, за кретање на непознатом снежном терену, правилног заузимања ставова за гађање из пешадијског наоружања... Наравно, све активности се изводе уз максимално поштовање мера безбедности. Друга недеља зимског логоровања традиционално је пос-

већена савлађивању вештина алпског и нордијског скијања, када наши кадети одлазе на скијашке стазе и ту показују ниво стеченог умећа. Групе су различите, неки од кадети први пут стају на скије, док су други, посебно они који су завршили Војну гимназију, већ савладали основне скијашке вештине. По повратку у Београд биће богатији за искуство које могу да стекну само на планини, понекад суровој, понекад гостољубивој, свакако другачијој него током летњих месеци – напоменуо је мајор Маринковић.

ТОПЛО И У ЗИМСКОМ БИВКУ

Мајор Срђан Костић, наставник тактике инжењерије, истакао је да обука из утврђивања зими подразумева изградњу објеката за ватрено дејство и заштиту од снега, уз примену мера безбедности и заштите људства на планини, у суровим зимским климатским условима.

– Ове године дебљина снежног покривача није нам дозволила да направимо шири дијапазон објеката за смештај и заштиту, па смо изградили бивак под јелом и ескимску колибу, односно игло. По десетак кадета су, уз поштовање свих мера безбедности у раду, изградили неколико објеката у којима су се уверили у могућности краћег и дужег боравка и заштите. Поред ових објеката, у случају већих падавина, можемо да направимо вучје и медвеђе јаме, или склоништа за десетак војника, попут бунара у коме може да се заштити и већи број људи. Али за изградњу таквих склоништа потребна је висина снега од бар метар и 20 центиметара, а сада је снежни покривач на Копаонику нешто изнад пола метра. На овом делу обуке кадети проведу око шест сати, понекад по лепом времену, а неретко и током обилних падавина, када снежне пахуље упадају у очи и отежавају рад. Ипак, на овом одељенском нивоу, на коме се сада одвија њихова обука, ефикасно се ради и по лошем времену, чак и у време снежне вејавице. У тим објектима, уз контролисану ватру, или две до три упаљене свеће, температура је виша и за десетак степени од спољашње, у шта се и сами кадети увере. Нема страха током обуке ма какво да је време, јер на теоријским часовима они стекну потребна знања о искуствима боравка у зимским условима на планинама, чак и из ранијих ратова, па и у време Наполеона, или ратова у Русији, где је зима баш сурова – рекао је мајор Костић.

Водник Милан Глуховић је инструктор обуке у нордијском скијању и каже да су кадети, на основу расположивог нивоа скијашких вештина, подељени у групе чији је заједнички циљ савлађивање кретања по различитом терену на нордијским и алпским скијама.

– Током ове обуке, користећи савремену скијашку опрему, кадети ће савладати основне вештине у класичном и слободном скијању алпским и нордијским стилем, што ће им омогућити ефикасно кретање низбрдо и узбрдо по целцу и утабаном снегу. Скијање је иначе веома напоран спорт, али су кадети физички добро припремљени и могу да издрже све напоре обуке. С друге стране, и обука је поступна, конципирана тако да се полази од једноставнијих ка сложенијим покретима и радњама, па, на крају, немамо никог ко не савлада основне скијашке вештине. Још пре скијања кадети уче о историјату алпског и нордијског скијања, опреми која се користи, мерама безбедности у скијању, подешавању одеће и обуће... Ниво скијања који овде стекну, омогућава им да извршавају задатке на снежном терену различите конфигурације и дубине снега, што је и основни циљ оспособљавања. Зато, поред основних стројевих радњи на алпским и нордијским скијама, кадети се обучавају за кретање низ падину, промену правца кретања, разне врсте заокрета, скијање у ноћним условима, координацију покрета уз отискивање штаповима... Иако током зимског логоровања не користе турно скије, скијашке вештине које кадети овде стекну, представљају предуслов за њихово касније коришћење у јединицама и савлађивање различитих снежних препрека у кретању на турно скијама.

НА СНЕГУ ЈЕ СВЕ ДРУГАЧИЈЕ

Један од занимљивијих сегмената реализације посебних облика наставе на Кобаонику свакако је и топографија, током које кадети, поред осталог, науче да се крећу и оријентишу по задатој маршрути на непознатом терену покривеном снежним наносима. О томе потпуковник др Дарко Лукић, начелник Групе наставника за предмете војна географија и топографија, каже:

– У склопу зимског логоровања кадети савлађују тему кретања на непознатом терену покривеном снежним наносима у различитим метео и временским условима, чији је циљ да надограде стечена знања, како тео-

Ниво скијања који кадети стекну на Кобаонику, омогућава им да извршавају задатке на снежном терену различите конфигурације и дубине снега, што је и основни циљ оспособљавања. Зато, поред основних стројевих радњи на алпским и нордијским скијама, кадети се обучавају за кретање низ падину, промену правца кретања, разне врсте заокрета, скијање у ноћним условима, координацију покрета уз отискивање штаповима...

ријска, тако и практична. Кретање зими по планини, или планинским превојима, захтева значајну меру не само теоријских знања већ и практичних вештина, као и одређеног нивоа храбрости, која се стиче само упознавањем планине и њених ћуди. Уопште говорећи, топографија је један од предмета који се уче цео живот и чије се вештине стално, у различитим приликама и условима, надограђују и обогаћују. Тако током две недеље боравка на Кобаонику из топографије кадети науче да се правилно крећу по непознатој маршрути зими, да се оријентишу на снежном терену у различитим временским и земљишним услови-

ма, да примењују доступан геотопографски материјал и инструменте за оријентацију у простору и најзад да се увере у своје способности сналажења на планини. Ове године кадети су први пут имали прилику да користе нове дигиталне карте у издању ВГИ и савремена средства која се примењују у јединицама, што квалитативно обогаћује њихову обуку. Још једна од карактеристика ове практичне наставе је велики физички напор који она захтева. С обзиром на то да су још пре доласка на Кобаоник, у склопу припрема за зимско логоровање, реализовали додатне физичке вежбе у кругу Војне академије, ови напори су им пали лакше него што бисмо очекивали. Посебно је тешко било кретање се по снежним наносима током мећаве која нас је задесила за време обуке.

Поред обуке у скијању и практичне наставе из топографије и тактике, кадети се на Кобаонику обучавају и у гађању, односно заузимању ставова за

гађање на скијама. Да то није тако једноставно, сведочи потпуковник Жељко Јокић, наставник Наоружања с наставом гађања, који каже да све вештине које се савлађују током зимског логоровања имају своје специфичности у односу на летње месеце.

– Није исто гађати на скијама, или без њих, што значи да, поред обучавања у правилном руковању и коришћењу оружја, зими кадете оспособљавамо и за правилно заузимање свих ставова прописаних Правилном за гађање из пушака и пушкотригера. То је надоградња оних знања и вештина већ стечених у првој и делу друге године, пре свега, у заузимању стојећег, две варијанте лежећег и две варијанте клечећег става на скијама. Пошто се обучавају на алпским скијама, узимају се у обзир одређене специфичности опреме коју користе. Иако је обука доста сложена, кадети су веома мотивисани и постижу добре резултате упркос немалим физичким напорима, посебно у реализацији патролног кретања с гађањем из ваздушне и аирсофт пушке – истиче потпуковник Јокић.

Посебан утисак са логоровања носи и кадеткиња Сара Поповић из Владимираца крај Шапца, која истиче да је нордијско скијање новост с којом се до сада није сусрела. Описујући квалитет скија које је користила, каже да је као ученик Војне гимназије знала да скија на алпским скијама, али да је вештина кретања на нордијским ипак другачија и да захтева мало специфичније знање, посебно јер су пете слободне и кретање је лакше.

– Стопала су на нордијским скијама слободнија, што нам омогућава лакше кретање и извршавање борбених задатака. Иако је физички напорније, нордијско скијање је занимљивије, свеобухватније, нордијске скије су практичније, на њима је могуће кретати се по различитим конфигурацијама терена, нису везане само за спуст.

Кадеткиња Ивана Стојковић из Ниша истиче да јој на логоровању ништа није било тешко. Чак ни марш од десет километара током реализације обуке из топографије, кад су се попели на два планинска врха с којих је поглед био предиван.

– Све муке и напоре које смо претрпели пењући се на те видиковце, заборавили смо на врху, посматрајући предиван крајолик пред нашим очима. Напори током обуке били

Потпуковник
Жељко Јокић

Мајор Жељко
Маринковић

Један од занимљивијих сегмената реализације посебних облика наставе на Копаонику свакако је и топографија, током које кадети, поред осталог, науче да се крећу и оријентишу по задатој маршрути на непознатом терену покривеном снежним наносима. Ове године кадети су први пут имали прилику да користе нове дигиталне карте у издању ВГИ и савремена средства која се примењују у јединицама, што квалитативно обогађује њихову обуку.

су предупређени једномесечном физичком обуком на Војној академији. Тада су нам наставници говорили да већи физички напори на академији значе мање повреда и успешнију обуку на логоровању. И заиста је тако. Осим лакших прехлада и понеког жуља, нисмо имали озбиљнијих повреда, упркос знатним напорима на обуци. Скијање је тешко, напорно и захтева велику кондицију, а још кад томе додамо обуку из инжињерије, наставе гађања и кретања по снегу целцу, јасно је да нам није било лако. А било је и сунца и снега, тако да смо с полигона увек долазили прилично уморни, жељни одмора и, наравно, чаја, који нам се свакодневно чинио лепшим него што је можда стварно и био.

Кадет Немања Симовић истиче да је обука на логоровању у појединим моментима била исцрпљујућа, о чему сведочи уобичајени мир у собама и пре повечерја, али да је свакодневно задовољство мером наученог и стеченог знања права награда за уложени труд.

– Сви смо веома задовољни након напорног радног дана, тако да готово и немамо времена за слободне активности. Уосталом, од устајања у шест сати па до повечерја активности се ређају као на траци. Послеподне обично се припремамо за наредни дан, учимо теорију, како бисмо спремнији дочекали сутрашње задатке. Пре повечерја увек размењујемо искуства о томе ко је на ком полигону био тог дана и шта је научио. Док једни причају о настави из топографије, други описују израду иглоа и искуство с боравком у изграђеним снежним објектима. Некима

од нас је најупечатљивија била обука из наставе гађања, односно заузимање ставова за гађање, тако да смо већ после неколико дана сви знали готово све, мада нисмо још били на сваком од терена.

После двонедељног логоровања кадети су се вратили на Војну академију, где су их сачекали испити и ново доказивање. Који дан касније искуства и доживљаји „са скијања“ биће затрпани новим причама и емоцијама. Тако је то са сваком генерацијом после сваког зимског логоровања. У срцима остаје Копаоник, а у уму и мишићима нове вештине које их чине способнијим и спремнијим за изазове који их тек очекују. ▀